

BUNUL ECONOM

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci.

PROPRIETATEA

„Reuniunii economice în Orăștie“
Apare în fiecare Sâmbătă

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Arândă, chirie, camătă.

Ferice de cel-ce se află la vatra sa și e deplin stăpân pe capul și cuprinsul său, fără a fi dator cuiva.

Mulți însă n'au parte de acest mare bine. Ei se trag din părinți săraci: „fără casă, fără masă, numai cu sufletu 'n oasă“, și trebuie să ducă o viață grea de tot, muncind îndoit și întreit ca alții, și tigorându-se.

Acești oameni trebuie să muncească nu numai pentru sine, ci și pentru alții.

Fiindcă nu-și au pământul lor, sau doară au de tot puțin, sunt constrânși să iee pământ în folosință dela cei-ce au de întrecere. Pentru acest pământ trebuie să plătească o sumă oare-care în bani, amăsurat împregiurărilor locale, ori să lucreze locul în parte sau pe a treia parte a roadelor, sau după altă tocmeală. În aceste cazuri, fie că plătește în bani sau cu lucru, se zice că, el plătește *arândă*. Poziția celui-ce astfel trebuie să se hrănească nu e nici decum ușoară. Și totuși mulți se ridică din totală sărăcie la stare mulțumitoare, cumpărând moșia, ce odinioară o țineau numai în arândă.

Dar' câți sunt, cari nu-și au nici vatra lor, și trebuie să locuiască în case străine, plătind *chirie* și pe deasupra înghițind noduri dela stăpânul casei? Starea aceasta nu e totdeauna așa povarnică pentru cel-ce are un meșteșug sau o deregătorie bună, sau pentru negustorul sirguincios și păstrător. Totuși chiria e o mare sarcină. Și cel-ce își are cuibul seu, nu știe de cât bine e lipsit cel-ce trebuie să locuiască în ocina altuia, plătind chirie sume greu muncite. Dar în sfârșit, pe lângă toate greutățile, mulți muncitori fără preget și grijitori ai agoniselei lor ajung să cumpere casa, ce odinioară le sluja numai ca chirie, sau să-și facă casă proprie (a lor).

Atât arândă cât și chiria le putem numi camătă, și încă o grea camătă.

Dar' este o altfel de camătă, care o plătesc mulți din cei cu casă și moșie, și aproape toți cari se îndeletnicesc cu meseriile și negoțul, cum și cei-ce se află în deregătorii. La întâmplări de nenorociri: de foc, grindină, eșiri de ape, secetă sau ploi îndelungate; ori când pierie vita din jug, ș. a. cei mai mulți „trebuie să-și bage capul“, de sigur, în jugul datoriei, împrumutând bani sau bucate, încercând cu chipul acesta a birui necasul și a îndrepta paguba pricinuită.

După aceste împrumuturi trebuie plătită *camătă*, și cine ajunge odată să plătească camătă nu mai muncește numai pentru sine, ci și pentru împrumutător. Poziția lui devine mai grea decât înainte, mulți nu mai pot repara răul, se cunosc în toată viața, mai cu samă dacă nenorocirile se țin lanț. Alții mai stăruitori și cruțători ies în scurt timp deasupra răului și se scutură de datorii și de camete.

Este apoi o seamă de oameni iubitori de traiu bun, iubitori de plăceri și de lux (podoabe).

Pe aceștia nu necazul, ci îmbuibarea îi bagă în datorii și camete, și de obicei cei mai mulți din ei o sfirșesc, dându-se peste cap, nu arare-ori perzându-și averea, cinstea, sănătatea, tot.

S.

ȘTIRI POLITICE

Răsboiul din Africa-de-Sud.

Știri foarte interesante sosesc din Africa-de-Sud. După „Daily News“ peste câteva zile lumea se poate aștepta la evenimente însemnate. Pe Sâmbăta trecută Botha a convocat la o adunare pe toți burgherii, ca să se sfătuească asupra situațiunii și să-și comunice părerea cu Dewett și Steyn. Cu o săptămână mai înainte, Delarey a ținut un sfat cu oamenii săi lângă Klerksdorp.

Comandanții Ioan Botha, Pretorius, Jan Lunenagee, Strydom și Wolmarans au încercat să-și concentreze oamenii, cu scop de a se uni cu armata lui Botha. De va fi succes aceasta, Louis Botha dispune azi singur de 6000 oameni cu 14 tunuri. Armata lui se află în situația de a putea lua lupta în contra unei armate engleze mult mai numeroase. Dewett și Delarey vor dispune fiecare de câte 4000 oameni, restul e împărțit în trupe mai mici, afară de cari 10.000 de Buri sub arme luptă în colonia Cap.

Agenția „Nederland“ din Haga primește din Johannesburg, următoarea știre:

Se confirmă șvonul răspândit săptămâna trecută, după care în prima jumătate a lui Noemvrie au fost lupte mari pe linia dintre Ermelo, Middelburg și Pretoria. Englezii au pierdut în luptele acestea trei coloneli și 2000 oameni, parte omorâți, parte răniți, sau prinși. Despre lupta aceasta mare se anunță: Botha s'a luptat cu Englezii lângă Renosteekop și a raportat o strălucită victorie. O miie de răniți au fost duși în spitalele dela Johannesburg. Lângă Ermelo au fost prinși 300 Englezi. O luptă asemenea s'a dat și lângă Ermelo.

Și Dewett a avut lângă Boshof o luptă cu Englezii, în care a eșit biruitor. El a plecat apoi spre Nord-Ost, ca să se unească cu Botha. Delarey a prins la Koekemoer, pe linia Klerskop-Johannesburg, 600 Englezi.

Toate acestea dovedesc, că situația Englezilor e cât se poate de proastă.

Chestia orientală. În cercurile diplomatice din Roma se vorbește, că imediat după anul nou se va face un serios schimb de vederi între cabinetele marilor puteri pentru a lua o decisiune în chestiunea Orientului. Cu ocazia aceasta se va readuce în discuțiune și chestiunea cretană.

Pomăritul și legumăritul aprețiat în România.

(Urmare și fine).

Dăm aci și regulamentul pe care dl Kalinder l'a făcut pentru grădinile școlare de pe Domeniul Coroanei în România. Cei cu bunăvoință la noi, vor putea și ei învăța ceva din el. Iată-l:

Regulament

pentru înființarea, funcționarea grădinilor școlare de pe Domeniile Coroanei, și premierea învățătorilor cari se vor distinge.

Fiecare școală aflătoare pe Domeniile Coroanei va avea câte o grădină pusă sub îngrijirea directă a învățătorului respectiv.

Administrația Domeniului Coroanei va pune la dispoziția școalelor, care nu posed un teren de mai înainte, fie dat de admin. Domeniului Coroanei, fie de Stat, o întindere de cel puțin 50 arii (un pogon), care o va împrejmui cu cheltuiala sa.

În grădină se vor cultiva în special pomii roditori, plantele leguminoase și tot felul de verdețuri trebuincioase țăranilor, încredințându-se pomii băeților, ear legumele mai mult fetelor..

Printre straturi și în alte locuri potrivite se vor sămăna și flori de tot felul.

Să vor rezerva de asemenea câte-

va straturi, în cari se vor încerca varietățile de cereale mai reputeate și necunoscute în acele părți.

Învățătorii vor mai cultiva în grădina școlară plante de nutreț, spre a vedea care isbutesc mai bine; plante medicinale, o colecție de plante otrăvitoare, pentru a putea fi cunoscute de elevi, precum și arbuști pentru facerea de garduri vii.

În ce privește modul de cultivare, acesta se va face după metodele cele mai bune și mai lesnicioase. Așa, la pomi se va da preferință formelor în tufiș, semi-trunchiu și alte tăeri simple, ear legumele și celelalte plante se vor sămăna în straturi bine întocmite.

La alegerea pomilor și legumilor se va avea în vedere regiunea în care se află, plantându-se numai din cele cari pot crește cu isbândă.

Sămânțele necesare se vor procura în primul an de admin. Domeniului Coroanei, după cererea învățătorului; de asemenea și uneltele, ear îndrumări pentru întreținerea grădinilor și cultivarea lor se vor da de către grădinarii Domeniului Coroanei, cari au primit ordin să se îngrijească de mersul lor.

În fiecare an, în luna Septemvrie, se va destina o zi anumită, când fiecare școală va expune probe din produsele ei, în localul ce li-se va hotărî de mai înainte de admin. Domeniului Coroanei. Cu alte cuvinte se va face o

expoziție pe fiecare domeniu, pentru a se vedea rezultatele ce s'au dobândit.

Administrațiunea Domeniului Coroanei va numi o comisiune de trei membrii, care se aprecieze meritele învățătorilor și se hotărască premiile în sumă de câte 80, 50 și 30 lei celor cari s'au distins prin producerea și expunerea:

I. a celor mai bine îngrijiți pomi și celor mai frumoase și mai alese fructe;

II. celor mai frumoase și variate leguminoase și verdețuri; și:

III. celor mai frumoase și variate flori și alte plante prevăzute la art. 3.

În aprecierea ce va face, comisiunea nu se va mărgini numai la cele văzute în expoziție, ci va visita și grădina fiecărui învățător, și va ținea samă și de îngrijirea și alcătuirea grădinei, de rezultatele ce a dobândit fiecare, ca cantitate și număr de pomi și legumi, precum și în privința răspândirii acestei îndeletniciri printre săteni.

Va face parte din juriu Șeful Regiei fiecărui domeniu, sau în cas de lipsă sub-șeful, preotul și primarul, sau în lipsa vr'unuia din aceștia, unul sau doi din notabilii comunei.

Produsele grădinilor școlare, în ce privește poamele și legumele, rămân în folosința învățătorului, ear pomii și sămânțele se vor împărți, o parte școlărilor cari s'au distins la învățatură în

F O I Ț Ă

VECINELE MELE

NOVELĂ

I.

Drept vorbind, ele nu erau tocmai vecinele mele, pentru-că nu locuiam aceeași casă; dar ferestrele din dosul caselor noastre se deschideau în aceeași curte și fațada lor dedea în două străzi paralele.

Vecine ori nu, aceste două persoane mă intrigau grozav.

În acest timp îmi terminasem studiile de medicină, mă «băteam» cu tărîe, sculându-mă de dimineață, culcându-mă târziu.

Eram în Iunie.

Trecuse câteva zile de când mă mutasem și ocupam o odăiță mică din

catul al treilea. Aproape în fața ferestrei mele, o alta îmi atrase atenția. Mă minunase o regularitate curioasă: această fereastră care se deschidea foarte de vreme și se închidea just la nouă fără un sfert, se redeschidea regulat între miezul nopții și ceasul unu despre ziuă.

Oare cine locuia acolo?

Până atunci mă uitasem fără ochelari și eu cum sunt miop, nu ved la distanță de patru, cinci metri, nici cu cel mai tare număr de ochelari.

Dar într'o dimineață pe când mă așezam lângă masă, — de data asta cu lorneta, — văzui la fereastra în chestiune o femeie în vîrstă, care făcea menajul seu după-cum se vedea că ținea în mână o măturică de pene și o cârpă de praf. Era îmbrăcată într'o rochie cam sărăcăcioasă, foarte curată și pentru a o păstra și mai bine avea un șorț de stambă albastră. Mănecele rochei erau ridicate în sus de cot; ear'

în mâni niște mănuși vechi de Suedia, modestă cochetărie, care mă făcu să surd chiar.

De altfel, vecina mea părea foarte sprintenă, umbla de colo până colo într'o odăiță care de sigur era bucătărie.

O observai cu mare atențiune.

Dar' vai! Capul abea acoperit de câteva vițe de păr și acestea rare și amestecate cu fire albe, nu făceau decât să arate și mai mult urmele lăsate de ani!

Nu puteam distinge, tot d'odată, urmele figurei vecinei mele. Era ea oare sbărcită și trecută? Dela distanță, o găsiam încă destul de tînără...

Pentru etatea sa!

Nu trebuie însă să uit că și ea trebuia să fie mioapă mai mult sau mai puțin ca mine, căci purta ochelarii neconținut.

Odată menajul isprăvit, vecina mea își încălzia o ceașcă de ceva pe o mașină cu gaz și trecea într'o altă

școală și grădină, ear' cealaltă parte sătenilor, gratuit sau pe un preț ieftin, după împrejurări.

Aplicarea școlărilor în grădină se va face după cum va crede mai bine învățătorul. Școlărilor din cele două clase din urmă, pe lângă lucrările obișnuite în grădină, li-se va putea da fiecăruia câte un pom, de care se îngrijesc singuri, spre a se putea vedea mai bine aplicarea fiecăruia; de asemenea și fetelor câte un strat de flori și legume.

Pentru a stimula și mai mult școlarii la grădinărit, se înființează premii în bani, cari se vor da celor cari au mai frumoși pomi sau straturi de legume și de flori.

Administrator.

AGRICULTURA

Căile pentru dobândirea de roduri mai îmbelșugate.

Am scris în alte rânduri despre aratul de toamnă. Să înșirăm azi în câteva șire, foloasele aratului de toamnă și târziu.

Prin aratul de toamnă pământul se frăgezeste. Pricina acestei frăgezimi este următoarea: gliile și bruşii primesc în sine multă umezală, prin frig îngheață și apoi prin căldura soarelui se descompun, prefăcându-se în țărână. Îndeosebi pământurile mai bine încheiate

cameră, aducând o tavă împodobită bine.

Apoi, la nouă fără un sfert cu ceasul în mână, o a doua femeie, încă tânără, — între treizeci și șese și treizeci și opt de ani cel mult, — venea să închidă fereastra bucătăriei.

Această femeie era corect îmbrăcată, cu aceeași vedită și îngrijită aranjare. Rochia neagră, talia de mătase deschisă, bine strânsă pe corp, gulerul și mânecile de broderie, cravata de muselină albă și dantelă, pălărie mică de mărgelă și garnisită cu violete de Parma, pusă pe un păr blond... foarte blond... — mai blond chiar spre a se gândi cineva la vopsea! — și o violetă bine așezată. Atât cât puteam judeca cu ajutorul ochilor mei, avea obrazul rumen și catifelat, mânilor foarte albe și foarte bine îngrijite.

De bună-seamă că aceasta era fica celeilalte, căci îi semăna cum se poate semăna la o diferență de 20 ani!

se pot mărunți deplin numai cu ajutorul arăturilor adânci de toamna. Cu chipul acesta crește puterea pământului de a absorbi și ținea în sine umezala. Această împrejurare este de mare însemnătate mai cu samă în ținuturile unde primăvara de obicei domnește secetă, care zădărnicește dezvoltarea plantelor.

Arând mai adânc, lucrare ce trebuie făcută totdeauna toamna, formăm o pătură roditoare mai groasă și dăm plantelor puțința de a-și extinde mai afund rădăcinile și de a-și absorbi hrana dintr'un cerc mai mare. Astfel, că dacă până acum am arat numai până la 15 cm. adâncime, pătura roditoare a fost numai de 15 cm.; dacă însă în toamnă am arat cu 5 cm. mai adânc, pătura roditoare va fi acum de 20 cm. Și aceasta e tot așa, ca și când, d. p., o ciurdă de vite, care în anul trecut a păscut numai pe un loc de 150 jugere, în anul viitor i-s'ar pune la îndemână 200 jugere. Sau ca și familia, care în anul trecut a avut să cultive pentru trebuințele sale 7 jug, ear' în anul viitor ar avea să cultive 10 jug. Și într'un cas și într'altul: adevărată ciurda și familia aduse de exemplu au să fie mai îndestulate decât în trecut. Intocmai așa stă lucrul și cu nutrirea plantelor, având la îndemână o pătură roditoare mai adâncă. Ele se vor bucura de mai multă hrană

Și de asemenea mioapă și ea!

Numai, că n loc de ochelari atârnați după urechi, ca mamă-sa, ea avea sub voal niște mici ochelari, ce abia se zăreau.

De sigur că cochetăria era în familie, după-cum era și miopia!

II.

Dar' avui numai decât și alte probe.

Odată, având benoclu, — vedeți bine, cât de mult mă intrigau vecinele mele, — mă hotărîi să le spionez, și o vėjui trecând curtea cu un pas grabit dar' nu lipsit de grație.

Era îmbrăcată cu o roche de postav cafeniu-deschis, croită strâns pe corp; avea mânuși nouă, după-cum se vedea, și rochea bine așezată pe o fustă elegantă, arăta două picioare cu ghetete foarte fine.

— Dar' mă gândeam în ziua aceea, cum se face că mama cu fica nu eșiau împreună?

și se vor desvolta cu mai multă îmbelșugare.

Trebue să se știe, că pământul conține două feluri de materii, și anume unele, cari nu se topesc în apă, și cari astfel nu pot fi absorbite de rădăcinile plantelor, și prin urmare nici nu servesc spre nutrirea plantelor. Al doilea fel de materii sunt acele, cari se topesc în apă și, absorbite fiind de rădăcini, servesc spre nutrirea plantelor. Prin adâncirea păturei roditoare, d. p. cu 5 cm., am sporit în mod însemnat materiile nutritive. Totodată am înlesnit lucrarea aerului, căldurii și umezelei, dându-le prilej de a pătrunde la adâncime și de a mijloci topirea materiilor cari au să servească la nutrirea plantelor.

Am zis, că pământul arat de cu toamnă se poate lucra mai cu înlesnire și mai de timpuriu primăvara. Și aceasta e un lucru prea firesc, care nu are trebuință de multe explicații. Gliile mărunțite, cum am arătat mai înainte, prin ger, se pot lucra cu cea mai mare înlesnire. De obicei însă voind a sămăna primăvara locul arat de cu toamnă, se scormonește numai cu extirpatorul, pentru-că dând cu plugul, ar perde prea multă umezală. În unele economii arăturile de toamnă nici nu se întorc primăvara cu plugul, nici nu se scormonesc cu extirpatorul, ci numai se grapă. Lucrarea aceasta este foarte

Alt lucru m'a minunat de asemenea:

Pentru-ce fata lasă numai pe mamă-sa să muncească și să facă tot me-najul și ea să doarmă până târziu?

Și, indignat îmi ziceam:

— Asta pentru-că trebuia să doarmă dimineața spre a se odihni de plecările din timpul nopții, căci nu se reîntorcea decât la ceasul unu despre ziua.

Dar' unde se ducea așa de bine gătită și numai decât după masă? Căci numai la atelier nu se duce așa de târziu și în așa fel de gătită! Da unde se ducea ea, pe când mamă-sa sta să lucreze — — — fără îndoială că pentru ea?

De sigur, că în lipsa ei, lasa tot ce avea de lucru, și biata femeie, — care trebuia să o adoare, căci era evident, — rămânea acasă fără să o părăsească nici-odată!

înțeleaptă pentru locurile afânate și lipsite de rădăcini. De pe locurile arate toamna zăpada se topește cu 1—2 săptămâni mai de timpuriu ca de pe cele nearate și ele se și svântă mai de grabă, astfel că și sămăntul se poate îndeplini mai de timpuriu.

Cu chipul acesta lucrurile încă nu se prea îngrămădesc primăvara.

Dar' nu e trebuință de o explicație mai pe larg pentru a arăta, că sămănturile de primăvară, date în pământul arat de toamna, se desvoaltă mai repede, mai îmbelșugat și mai pline de putere; pentru-că pământul bine măcinat și neîntrerupt umed este foarte priincios încolțirii sămăntei și dezvoltării plantelor; ba în astfel de împregiurări și coacerea și secerișul urmează mai de grabă.

(Va urma).

Plugul.

Plugul este unealta cea mai de căpetenie în economie; fără de el plugăria nu se poate nici închipui. Ear' o plugărie avea bună atârână în locul întâiu dela pluguri bune, trase de animale puternice, bine hrănite, sau purtate cu ajutorul aborului ori electricității.

Plugul de lemn este înlăturat pretutindenea în țeara noastră, și este în-

Cine știe oare, dacă fică-sa plecând n'o și închidea?

Și multe istorioare de felul acesta îmi veniră în minte!

Imi închipuiam chinul sërmanei mame! Oare fică-sa îi da de mâncare acestei nenorocite, care în fiecare dimineață, îi ducea cafeaua în pat?

În același timp însă, observai că bătrâna nu părea de loc a suferi, căci se ocupa cu multă plăcere de menaj. Cânta chiar câte-odată, căci răsnetul vocii venea până la mine. Era fără nici o grije după-cum se vedea. De altfel se ferea foarte mult, de câte-ori eșia la fereastră. De câte-ori se apropia, examina cu băgare de seamă să nu fie văzută de vr'un ochiu indiscret.

Din potrivă, fică-sa, de câte-ori o deschidea noaptea la întoarcere nu se ferea de loc, de nimeni. Apoi, venea de privea la fereastră îmbrăcată într'o rochie de casă — de o culoare lila deschis — brațele goale până la coate,

locuit cu plugul așa numit de fer, mult mai spornic și în toate privințele mai bun.

Credem a fi de folos să ne întreținem câteva clipe asupra acestei unelte, odinioară de lemn și ca vai de ea, care însă pe zi ce merge se desevirșește, și cu a cărei istorie e bine să facem cunoscuți pe cetitorii nostri.

Părțile plugului, precum se știe, sunt: ferul cel lung, ferul cel lat, cormanul, grindeiul, plasul, bârsa, coarnele, rotilele și regulatorul.

Pentru-ca plugul să fie întru toate bun, singuraticile lui părți trebuie să aibă anumite însușiri și înciocolarea lor să corespundă unor anumite cerințe. Dacă una singură dintre părți n'ar corespunde într'un chip sau altul mînerei sale, lucrarea plugului s'ar îngreuna sau chiar împedeca. Totuși părțile cele mai de frunte ale plugului sunt: ferul cel lung, ferul cel lat și cormanul. Aceste părți taie, învîrt și restoarnă brazda; celelalte sunt părți de-a doua mână, dar' neapărat trebuincioase și ele.

Vom spune câteva cuvinte despre numitele părți ale plugului.

1. *Ferul cel lung* este în forma unui cuțit mare, lung de 60—80 cm., lat de 6½—8 cm. și gros la muche de 1—1½ cm. El este întreg de oțel sau cel puțin țaișul, și se așează ceva pieziș cu vîrtul înainte în grindeiu, înaintea ferului celui lat, cu 2—3 cm.

frumoase brațe, zău! Privia, fără îndoială, strălucirea lunei!

În timpul acesta, sërmana ei mamă, dormea poate alături cu ea, istovită de oboseală?

Ea, cu bărbia între mâni, sta ca cufundată într'o dulce reverie!

Și așa sta ea până la ceasul două, despre zivă!

Ce-î păsa ei, că o alta se scula de dimineață pentru a face menajul și tot ce e necesar într'o casă?

III.

Purtarea acestei fete de mamă-sa, mă revolta prea mult.

La vîrsta mea, sufletul e simțitor și se impresionează iute!

Eram cât p'aci să-î fac imputări tinerei mele vecine, pentru conduita ei puțin convenabilă față de mamă-sa, — când într'o noapte fusei deșteptat din somn, de niște bătăi în ușe ce se repetară până mă sculai să deschid. Dar', abia deschisei și mă pomenii față în

mai sus decât acesta. Altfel așezat nu face servicii bune. La aratul locurilor lutoase ferul cel lung nu poate lipsi, la aratul celor nêsipoase poate să și lipsească. Sunt pluguri fără ferul cel lung, la altele ferul cel lat este întocmit pentru a-î ținea locul; americanii au pus în loc de ferul cel lung un fel de fereștrău rotitor. Acest fereștrău îl vom avea și noi nu peste mult timp la plugurile noastre, pentru-că și fabricanții europeni au început a-l introduce.

2. *Ferul cel lat* are formă: de triunghi, de daltă, de săgeată, ș. a. după firea pământului de arat. Vîrtul lui trebuie să fie totdeauna ascuțit și ceva îndreptat în jos pentru a intra cu înlesnire în pământ. Ferul cel lat este de obicei întepenit pe plas. Uneori la plugurile schimbătoare el este deadreptul unit cu cormanul. Ferul cel lat trebuie să fie făcut din fer și oțelit măcar la vîrt. Acest fer și cormanul nu pot să lipsească nici-odată cu prilejul aratului, fiindcă, drept vorbind, ele fac arătura. Sunt și pluguri poli-brăzdare, adică cu mai multe feară late. Acestora de obicei le lipsește ferul cel lung.

3. *Cormanul* are felurite forme. Unele fiind drepte, altele bulbucate, altele mai mult sau mai puțin în forma covetei, ș. a. Întâietate se dă cormanilor de fer. Cormanule scurte nu întorc

față cu vecina mea, care părea foarte neliniștită.

— D-le Tache, vino repede, repede de tot!

— Dar', ce s'a întemplat oare?

— S'a întemplat — — — că femea din catul al treilea, din fața casei d-voastră, în curte, este bolnavă rău de tot!

— Ei bine! să trimeată la doctorul comisiei!

— Am trimis, domnule, dar' nu era acasă.

— Ah!...

Și este urgent, domnule!... sërmana femeie este rău de tot!.. Se svîrcolește, țipă, se vaetă și zice mereu că moare!.. Atunci vecina sa, care vă cunoaște bine, căci vă vede trecînd în toate zilele pe acolo, s'a gândit la d-voastră și vă roagă foarte mult să veniți!

— Vin numai decât, îi răspunsei.

Imi luai iute haina și pălăria.

— Care din două e bolnavă? întrebai eu dându-ne jos pe scară.

indeajuns brazda, ear' cele lungi nu măruntesc pământul destul de bine. Lungimea lor este între 26—160 cm. Cormanul se împreună cu ferul cel lung, și se înțepenește de coarne și de bârsă, ear' de metal fiind se înțepenește de partea din lăuntru a plugului. Cormanul are de țintă învîrtirea și întoarcerea cu ușurință a brazdei.

4. *Plasul* n'are menirea de-ara, ci de el se înțepenesc coarnele, ferul cel lat și bârsa. Prin tirirea sa el îngreună lucrarea, de aceea unii fabricanți i-au adaus nescari rotițe. E din lemn sau din fer.

5. *Bârșa* încă e făcută din lemn sau fer și e înțepenită sau mobilă (mișcătioasă). Ea împreună grindeiul cu plasul și cu ferul cel lat. De ea se înțepenește și partea dinaintea a cormanului.

6. *Grindeiul* este de lemn sau de fer. De el sunt legate toate celelalte părți ale plugului; ear' de partea dinaintea a lui se prind animalele sau mașina cari au să-l tragă. Grindeiul mai lung și strîmbat rabdă mai bine. Plugurile fără rotile de obicei au grindeiul mai scurt, cele cu rotile mai lung. La partea dinaintea grindeiul are mai multe găuri, cu al căror ajutor el se poate scurta sau lungi. Lungirea sau scurtarea se poate face cu ajutorul unui lanț cu belciug, care îl ține legat de podul rotilelor. Lungirea grindeiului

are de țintă împlântarea mai afund a plugului, ear' scurtarea: de-a da brazda mai la suprafață.

7. *Coarnele* au menirea de-a îndrepta plugul. Ele sunt înțepenite de plas și grindeiu. Coarnele mai scurte sunt mai ușoare și mai îndemnatice pentru arat.

8. *Rotilele*. De ele se leagă grindeiul, și cu ajutorul lor se trage și îndreaptă plugul mai ușor decât fără ele. La aratul locurilor tari rotilele sunt neapărat trebuincioase; locurile nesi-poase însă s'ar putea ara și fără rotile. Aratul se înlesnește dacă rotile din brazdă este mai mare. Unii au încercat să se scape cu totul de rotile, alții au făcut pluguri cu o singură rotilă. Aceste pluguri sunt mult mai ușoare ca plugurile noastre.

9. *Regulatorul* este așezat în urma virfului dela brăzdar, în grindeiu. Cu el se regulează de mai înainte mărimea și adâncimea brazdei. Schimbări mai mici și grabnice se pot face și dela coarne în timpul aratului. Regulatorul este de fer sau de lemn și poate fi așezat orizontal (oblu) sau vertical (în jos). El are belciuge, scoabe sau lanțușe.

La unele pluguri bârsa are o scară cu tăieturi. Cu ajutorul acestora plugul se poate ridica sau scobori. Plugurile cu regulatorul astfel întocmit sunt cele mai bune.

Arator.

Raportul general

al
„Reuniunii rom. de agr. din comit. Sibiuului“
pe
— anul 1901. —
(Urmare).

Cultura vitelor.

Cum populațiunea noastră, emnamente agricolă, se îndeletnicește cu cultura în mare a vitelor, întrunirile noastre agricole n'au fost nici când lipsite de prelegeri cu subiecte din acest ram de economie.

Instrucțiunile și învățăturile noastre teoretice dela diferitele întruniri economice își câștigă consistență la expozițiile noastre de vite de prăsilă, împreunate cu distribuire de premii în bani. Expoziția de vite din a. tr., care este a 11-a, am ținut-o la 4 Noemvrie n. în opidul Mercurea. Superioritatea rassei vitelor expuse, apoi frumuseța acestora, au dovedit și ele, că stăruițele noastre în această direcțiune nu au rămas fără rezultat. Alegerea cu înțelepciune a vitelor de soi, apoi îngrijirea și buna nutriție, de care proprietarii împărtășesc vitele lor, arată cum cultura rațională a vitelor a prins și continuă a prinde rădăcini la economul nostru. Raportul juriului, datorit secretarului acestuia, dlui Ioan Moța, totodată secretar al »Reuniunii economice din Orăștie«, care a ținut să-și

— «Care din două!» răspunse vecina mea holbând ochii.

— Da, mama sau fica?

— Dar, d-le Tache, eu... eu nu știu... Vecina mi-a zis: «chiriașă mea din catul al treilea»... Dar' nu mi-a vorbit nimic de mamă...

— Lasă, că am să ved eu!

Stăpâna casei vecinelor mele, mă aștepta cu nerăbdare.

— Am aprins lampa, zise ea; dacă domnul doctor vrea să se sue, eu îl voi însoți...

Ajunși în catul al treilea, mă orientau gemetele, până la camera bolnavei.

Aceasta era mama.

Imbrăcată cu rochea, ce purta dimineața, — am recunoscut-o — și cu o broboadă de lână, sta pe patul făcut ca de culcare, aproape îndoit de grozavele dureri.

Și fică-sa nu era acolo! La ora asta din noapte! Puteam să fac prinsoarea, căci o cunoșteam eu!

— Doctore, zise bolnava; sufer prea rău!

— Vă voi alina durerile, doamnă, răspunsei eu, adânc mișcat de o asemenea părăsire; dar', mai întâiu îmi trebuie apă caldă!

— Uite! Uite! zise proprietăreasa.

Nu mai decât am preparat beuturi calmante, și într'o jumătate de ceas, pacienta mea dormea dusă.

Eu clocoteam de mânie și nedumerire!

Și atunci, pe șoptite, ca să nu o deștept, întrebai pe proprietăreasă:

— Unde e fică-sa?

— Fata ei? întrebă biata femeie, zăpăcită; ce fată?

— Acea care locuște cu ea...

— Dar' nu mai șede nimeni aici, decât ea singură.

N'are nici o tată! Apoi, ea este nemăritată!

Acum era rëndul meu, să rămân înmărmurit; fără îndoială misterul se mărea!

— Cum! n'are ea nici o fată? întrebai aproape cu mânie.

Și cine e, te rog, acea persoană, care pleacă de aci în toate zilele, la ceasul nouă fără un sfert? Știu eu toate acestea, poate că unde fereastra mea este tocmai în față!

Proprietăreasa se uită la mine încă odată, cu mirare, pe urmă încep să ridă cu hohot:

— Ea, d-le doctor; nu mai e altă persoană!

Rămânsei încurcat; dar' începui și eu să rid, căci ce era să fac? Și mă grăbii să es din încurcătură aruncând vina miopiei mele.

— În adevăr, d-le doctor, urmă buna femeie, te poți foarte bine înșela, căci se deghisează de minune!...

Nu e așa de bătrână, dar' nici așa de tinără cum o credeți... E tocmai de cincizeci de ani, cu toate că de departe... sub voal...

— ...Și când e cineva miop! urmai eu cu răutate...

trimită reprezentanți la expoziția noastră, cuprinzând date de interes general, îl accludem sub I.

Aci mai amintim, că premiile împărțite în sumă de 200 cor., s'au acoperit de către Onorabila comisiune economică a comitatului nostru.

În privirea răspândirii rasei de vite soiul »Pinzgau« curat, comitetul a cumpărat dela doamna Friderica Nussbächer, cunoscuta bună economă de vite de aici, o vițea de acest soi cu suma de 100 cor., pe care o a dăruit, în urma sortirii făcute între membrii noștri cu locuința în Fofeldea, economului Petru Sopa (nr. casei 36). Dăruitul s'a legătuit prin act în regulă, a ținea vițeaua pentru prăsilă, a-i da îngrijirea trebuincioasă și a ne pune la dispoziție la timpul seu primul vițel sănătos din prăsilă ei.

În legătură constatăm cu plăcere, că primul dăruit de noi cu vițea rassa »Pinzgau« curată, membrul Reuniunii noastre dl George Bratu, econom (nr. casei 508) în Tilișca, s'a achitat în mod vrednic de angajamentul primit asupra-și prin actul de învoire subscris la primirea vițelei. Densul adecă ne-a predat din prăsilă vițelei un tăurenciu, pe care l'am vîndut cu prețul redus de 65 cor. membrului Reuniunii noastre d-nei văduve Maria Beu născ. Nicoară din Apoldul-român.

(Va urma)

— În ori-ce cas, e o femeie prea cum se cade, d-le doctor, își câștigă pâinea în mod foarte onorabil...

Este casierică la o cafenea, unde stă până la miezul nopții... Și-i natural, este silită a avea o asemenea purtare... Nu e așa, că n'o vedeți de loc? după comptuar, cu câteva fire, albe, de păr?... Ar perde postul!... Atunci...

— Da, înțeleg! murmurai eu... O perucă... pudră!

E indiferent! dar' are o frumoasă înfățișare pentru cincizici de ani!

— Asta, e adevărat! Ea înșeală chiar pe ai sei!... Dar' e așa de bună A avut atâtea necazuri!... De aceea i-a căzut tot părul și ce i-a mai rămas a albit numai decăt... sunt douăzeci și cinci de ani de atunci!

— Ah! exclamai eu, o sudoare repede, deslușindu-mă pe când eu îmi aduceam aminte de rochia ei liliachie-deschisă și reveriile nocturne dela fereastră, n'ar fi ea din întâmplare, nițel...?

ȘTIRI DE TOT FELUL

Concertul Popovici-Dima la Orăștie.

Avem deosebita bucurie de a putea vesti onoratul public din loc și din jur, că a treia zi de Crăciunul românesc, sara, vom avea țericirea de a asculta în Orăștie (sala hotel „Transsylvania“) un mare concert artistic, dat de renumitul baritonist *Dimitrie Popovici*, atât de mult sărbătorit la București, Brașov, Sibiu și în marea străinătate. — Dl Popovici vine însoțit de maestrul *George Dima* și *Doamna Dima*, distinse puteri artistice cari vor concerta împreună cu dl Popovici.

Cei-ce doresc să aibă o sară de deliciu artistic, să grăbească a să pregăti și a veni pe a treia zi de Crăciun la Orăștie!

Scumpiri la postă. Dela 11 Ianuarie viitor se vor scumpi cărțile postale și mandatele postale. Cele dintâiu în loc de 4 vor fi cu 5 bani, ear' cele din urmă în loc de 1, cu 2 bani. Cărțile și mandatele astăzi în circulație vor putea fi întrebuințate încă până la 30 Aprilie 1902, dar' numai în cazul când li-se va mai adăuga o marcă cu 1 ban. Cele neîntrebuințate până la sfîrșitul lui Aprilie, pot fi schimbate la oficiile postale până la sfîrșitul lui Maiu. Și pe ilustrate este a se pune dela 11 Ianuarie încolo, marcă de 5 bani.

Ștergându-mi fruntea.

— Da, câte-odată... A suferit atât de mult!...

De tinără a perdut pe toți ai sei, săracise... rămăsese fără mijloace, lucru destul de greu, când e cineva învățat să aibă!...

Apoi, logodnicul i-a murit pe drum!... Și, atunci își închipue că o să-l revadă!... Inchipuirea asta o apucă noaptea când e luna pe cer senin... Și deschide fereastra spre a pândi întoarcerea celui absent!

— Dar' are niște brațe și mâni admirabile, îi zisei eu, aprins de cea destăinuire!

Și-le îngrijește foarte mult, pentru-că asta admira mai mult logodnicul ei!

Toate acestea mi-s'au spus în capul scării. Părăsii pe proprietăreasă, făgăduindu-i că o să mă mai întorc să ved bolnava. Și nu ascund, că am încercat oare-cari emoțiuni la destăinuirea ce mi-a fost făcută.

Ionel Delajiu.

Convocare. Membrii Secțiunii industriale a »Reuniunii economice« din Orăștie, sunt invitați prin aceasta la adunarea generală extraordinară, ce se va ținea Duminică în 29 Decembrie n. a. c., la 2 ore p. m., în localitățile institutului tipografic »Minerva«.

Sinuoidere. Foile din Oradea aduc amănunte mișcătoare despre sinuciderea căpitanului Révész Bálint, care era un cavaler vestit acolo și nimeni nu știe ce a putut să-l determine ca Vineri dimineața să-și tragă un glonț. Joi noaptea petrecuse între prieteni, din cafenea s'a dus spre casă cu lăutari, pe cari i-a pus să cânte sub fereastra unei frumoase domnișoare, a scris apoi cinci scrisori, și-a plătit datoria ce făcuse la un cafegiu și după-ce a trimis feciorul d'acasă, să plimbe caii, a pus capăt vieții. Toți se miră și întreabă de ce?... Era iubit de dame, îl iubeau amicii, bani avea destui, era bărbat frumos și vesel... Și totuși n'a mai putut trăi.

Demonstrațiune socialistă în Budapesta. Sâmbătă muncitorii fără lucru din Budapesta, cam 5000 la număr, s'au adunat pe piața Lehel și în șiruri de câte patru au cutrierat stratele, cântând „Marseilaisa“ muncitorilor și alte cântece socialiste. Demonstrații s'au purtat relativ liniștiți, cel mult dacă amenințau pe privitorii din ferestri. D'odată însă începură să bombardeze cu pietri ușile prăvăliilor. Mulțimea ajunsese la cafeneaua „Nev-York“. Aici unul din demonstrații aruncă c'o piatră într'o fereastră a cafenelei, care se sfărîmă bucăți. Poliția văzând aceasta interveni, ca să împrăstie mulțimea. Sosiră polițiști călare și-i împrăștiară. În retragerea lor demonstrații au tăcut pustiiri grozave. Cu bastoane plumbuite au spart galantarele halei de vânzare parisiene, jăfuind și prădând obiecte în valoare de 4000 cor. Pe bulevardul »Erzsébet« n'a rămas întreagă nici o fereastră, tot așa pe bulevardul »Teréz«. Aici au năvălit în prăvălia pălărierului Engel și au furat 80 de pălării. Ei au spart apoi ferestrele cafenelei »Stancsu« păgubindu-l cu 2000 cor. Poliția a arestat vr'o 40 de persoane, dar' pe corifei nu i-a succes să pună mâna. La căpitanatul orășenesc 28 de comercianți au anunțat, că li-s'au făcut pagube în sumă de 36.000 cor.

Sava Șomănescu. Cetim în „Tel. Rom.“: An-țert, când L. Bolcaș fusese eliminat dela toate școalele din patrie pentru mișcări naționaliste, s'a aflat în România un patriot, care a oferit dlui Bolcaș mijloacele necesare pentru a-și continua studiile în străinătate. Acest patriot era senatorul Sava Șomănescu.

Acum doi ani, când sute de familii de țerani români din România, din cauză că nu mai puteau face față miseriilor de traiu se hotărâseră să emigreze, s'a aflat un om bun și iubitor de neamul său, și a dat gratis câte opt pogoane de pământ fiecăreia dintre aceste familii și tot gratis li-a pus la dispoziție, din pădurile sale, materialul necesar pentru a-și face case de locuit și clădiri economice. Și acest mare binefăcător era senatorul Sava Șomănescu.

Acum de curând guvernul României a modificat legea învățământului profesional, introducând în ea dispozițiuni chimate a da avânt dezvoltării meseriilor și agriculturii. Dornic de-a vedea realizate speranțele legate de rezultatele acestei legi, un mare proprietar din România, cum cetim în „Voința Națională“ din București, a oferit: 40 pogoane de pământ din moșia sa Liiceni-Drăghiceni (județul Romanși) pentru înființarea unei școli de agricultură; 40 pogoane din moșia sa Peșteana (județul Gorj) pentru înființarea unei școli de agricultură; 40 pogoane din moșia sa Șopot (județul Dolj) pentru înființarea unei școli de agricultură. La toate aceste d-sa a oferit și localele necesare școlilor, până când ministerul va putea clădi localuri proprii, promițând a procura el însuși materialul de lipsă la clădirea localurilor. Pe lângă acestea dorind a se înființa la Peșteana și Șopot și școli practice de meserii (pe lângă cele de agricultură), a oferit localurile necesare, până la construirea lor din partea ministerului, oferind spre acest scop materialul necesar. Școala de meserii Șopot a înzestrat-o deja cu două răsboaie sistematice de țesut (600 lei unul), oferindu-se totodată a îngriji însuși de întreținerea completă (locuință, încălzit și mâncare) a celor angajați la această școală. Ear' acest mecenat al învățământului profesional din România e, — senatorul Sava Șomănescu.

Iată fiul vrednic al națiunii sale!

Inmormântarea creștinilor măcelăriți în China. Funcționarii chinezi

din Tungciau au aranjat o strălucită inmormântare creștinilor măcelăriți cu ocaziunea turburărilor din anul trecut. Aceasta s'a întâmplat conform hotărârei misionarilor creștini, cari au declarat, că nu pretind pedepsirea ucigașilor, dacă funcționarii chinezi vor da expresie în public pocăinței lor și vor face poporul să înțeleagă, că trebuie să respecte pe misionari și pe Chinezii încreștinați. Șeptezeci de cosciuguri au fost duse într'un lung convoiu în interiorul orașului. Au participat la actul acesta mai multe sute de rudeni ale ucișilor, apoi trupe chineze din cavalerie și pedestrime, musica și mulți chinezi, purtând insemnele doiiului. În cosciuguri au fost așezate trupurile celor-ce au putut fi găsiți. Erau numai frânturi de membre și bucăți de îmbrăcăminte. La inmormântare asistau 50 de funcționari din satele unde creștinii au fost măcelăriți. Funcționarii au glorificat pe creștinii căzuți pentru credința lor și au iscălit un document, în care se garantează scutul tuturor creștinilor, cari vor să se reîntoarcă la locuințele lor. Asemeni festivități s'au făcut și în alte orașe.

Biserica gr.-or. din Orăștie e în primădie de a se dărîma. Poliția, după raportul primit dela inginerul orășenesc, a dat deja ordin de desfacere a turnului. Comitetul parochial, a hotărît în ședința sa de Mercuri sub președinția dlui Dr. Miha, a da prin licitație, desfacerea turnului, și legarea bisericii în fer, până la o reparare ori zidire temeinică. Turnul se va desface poate chiar în săptămâna viitoare.

Averea lui Rothschild. În ședința de Marți a dietei din Viena deputatul Herzog a interpelat pe ministrul de finanțe în cauza dării erariale a baronului Rothschild Albert, care la conscrierea averilor fasionând cu mult mai puțin decât în adevăr are, păgubește erarul cu milioane de cor. După-cum afirmă interpelantul, averea lui Rothschild e de unsprezece miliarde, la care corespunde venit anual de 445 milioane de cor., ear' după venitul acesta ar trebui să solvească dare erarială 22 milioane de cor., deci cu mult mai multă decât de fapt solvește. Pe lângă aceste demascări deputatul Herzog a atacat pe Rothschild cu expresiuni foarte grave, între altele numindu-i șarlatani de stat. — Ministrul Böhm-Bawerk în răspunsul dat la aceasta interpelație a tras la îndoială exactitatea informațiunii

lor lui Herzog cu privire la averea lui Rothschild, ear' referitor la fasiunea averii și la prescrierea dării a zis că aceste sunt secrete ale organelor chimate a erua averea contribuenților și a prescrie darea cuvenită, declarând totodată că el, ministrul, nu crede să se fităcut incorectități fie din partea lui Rothschild la fasionarea averii, fie din partea comisiunii la prescrierea dării. Om de bună credință ministrul austriac!

Virtej pustiitor. Zilele acestea a bântuit în nordul Angliei un vânt virtej furios, de care în timp de treizeci de ani nu a avut Anglia. În ținutul Birmingham nu a rămas întreg nici un stîlp, nici o sirmă de telegraf sau telefon.

Totul a fost pustiit.

Din însărcinarea „Reuniunii Economice“:
Editor și redactor responsabil: Ioan Moța.

1311—1901. kir. végrh. sz.

Arverési hirdetés.

Alólirott kir. bírósági végrehajtó által a 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhirrre teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbírósnak, 1901. évi V. 890 számú végzése folytán, Dr. Vlad Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt, „Ardeleana“ pénz- és hitelintézet részvénytársaság javára, Bota Ion és társai felkenyéri lakosok elleni 250 kor. tőke, ennek 16 VII. 1900-tól járó 6% kamatai 63 kor. 34 fill. hátralékos valamint ezuttal 3 kor. 80 fill. árverés kitűzetési költségek erejéig kielégítésként lefoglalt és 625 koronára becsült tehének, sertések, széna, kocsik és egyéb ingok birói árverésen elfognak adatni.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak 1901. évi 890/2 számú végzése folytán a helyszinén leendő eszkközlésére határidőül kitűzetik adosoknak Felkenyér községben levő lakásukon 1902. évi január hó 16. napjának délelőtti 8 órája, a midőn is a fenti ingok esetleg becsáron alul is, azonban csakis készpénz mellett fognak elárvereltetni.

Kelt Szászvároson, 1901. évi decz. hó 21-én.

Rács Árpád
kir. bír. végrh.

Moartea cloțanilor!

(Felix Immisch, Belitzsch)

este materia cea mai bună pentru a otrăvi repede și sigur cloțani și șoareci.

Nu e vătămător oamenilor și animalelor de casă.

Se capătă în pachete cu câte **30 cr.** la farmacia: **N. Vlad** din **Orăștie**.

7—7

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE

Capital social: cor. 500.000. Fonduri de rezervă: cor. 330.000

(92) Depuneri: peste cor. 2.000.000. 35—

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;	4) cumpără și vinde mărfuri și produse;
2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5 1/2, ear' dela corporațiuni culturale cu 6%;	5) arândează și exarândează realități;
3) cumpără și vinde realități;	6) cumpără și vinde efecte publice;
	7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3, 4, 5.

Ori-ce afacere se poate rezolva verbal în biurul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, 1901.

Direcțiunea.

Insertiuni și reclame cu prețuri moderate se primesc la administrația foii „Bunul Econom“.

AVIS.

Vinuri curate, naturale, de pe **Târnave**, precum vin de masă, desert, Risling, și vin roșu ofere, litrul dela 40 cruceri în sus,

Johann Wolff,
ospătar în Orăștie.

1—

1891—1901. végr. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulirott kir. bírósági végrehajtó által az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbírósnak 1901. évi V. 305/2 számú végzése folytán Dr. Vlad Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt «Ardeleana» pénz- és hitelintézet részvénytársaság javára Nimicseszkuon és társai nagy-denki lakosok elleni 134 kor. tőke, ennek 20 IX. 1899-től járó 6% kamatai 60 kor. 62 fillér hátralékos valamint ezuttal 3 kor. 20 fill. árverés kitűzetési költségek erejéig kielégítésként lefoglalt és 640 koronára becsült ökrök, tinó, borju, tehének, az igényelteknek kivételével birói árverésen elfognak adatni.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak 1901. évi V. 305/4 számú végzése folytán a helyszinén leendő eszközlésére határidőül kitűzetik adosok Nagy-Denk községben levő lakásukra 1902. évi január hó 17. napjának délelőtti 9 órája, a midőn is a fenti ingók esetleg becsáron alul is, azonban csakis készpénz mellett fognak elárvereltetni.

Kelt Szászvároson, 1901. évi december hó 20-án.

Rácz Árpád,
kir. bir. végrh.

„Minerva“
Institut Tipografic

Orăștie.

☆ Circulare ☆
& preț-curenturi

Note, Bilete de vizită
după plac și cerere
Registre și imprimare
Anunțuri, Compturi și Adrese.
Bilanțuri etc. etc.

Se recomandă a executa următoarele :

Opuri, Broșuri și Placate
Bilete de logodnă și cununie
Carte și epistole

Această tipografie e provăzută cu cele mai bune mijloace tehnice și fiind bine asortată cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne, e pusă în pozițiune de a pute executa ori-ce comandă prompt și cu cea mai mare acurateță!

Comande din afară se efectuesc repede!